

Místo konání	IPR Praha, Velký sál budovy A	Datum	29.6. 2018
Věc	Zasedání GR		
Přítomni	viz prezenční listina		
Zpracoval	Mgr. Kristýna Drápalová Mgr. Martina Macáková MSc.	Počet stran	1/12

Předmět záznamu: Zasedání Gremiální rady IPR Praha

Program: viz příloha

Úvod a přivítání hostů předsedou Gremiální rady IPR Praha

Přivítání členů GR a pozvaných hostů. Představení programu – v prvním bloku společná diskuze se zástupci Sboru expertů pro památkovou péči MHMP nad přestavbou obchodního domu Máj, v druhém pak zpětná vazba a odsouhlasení textů k tématům sídliště a památky s krátkým vstupem o struktuře města.

1. Blok – Přestavba obchodního domu Máj

Jiří Skalický: Jedná se o kulturní památku. Návrh změny výraz památky. Promění se její plášť. Je to pro dané místo dobře? Musíme mít argumenty, proč říci ano, proč se má dům proměnit tak, aby reagoval na požadavky doby. K diskusi je pro nás především přeměna fasády. Nevíme, zda jsou vůbec technologie v takovém stavu, aby to dům unesl. Ještě jsme nezažili, že se památka tak razantně změní. Roli ovšem hraje to, že zde jsou žijící autoři památky.

Rostislav Švácha: Mnoho let se věnuji problému nedostatečné ochrany architektury 2. poloviny 20. století. Jedna z mála zapsaných památek by nyní měla být nahrazena stavbou průměrnou, téměř banální. Jsem rozzloben na autory, že chtějí svou stavbu zhoršit. To je ovšem věc, týkající se architektonické kritiky. Pak je zde problém v rámci památkové péče. Ta rozlišuje formovou autentičnost a materiálovou autentičnost. Tento návrh destruuje obě složky té památky. Proto je pro mne nepřijatelná. Autoři a investor zde chtějí prosadit svůj soukromý zájem. Památková péče je projevem veřejného zájmu. A veřejný zájem je důležitější, než soukromý zájem.

Ladislav Lábus: Snažili jsme se dům zachránit prohlášením za památku. Mám ale za to, že s domem je třeba cosi zásadního udělat z hlediska funkcionality obchodních domů. Tím, že jsme se ho snažili zachránit před zbouráním, jsme ho zároveň nechtěně zakonzervovali. Přiznejme si ale, že obchodní domy z této éry nejsou v současné podobě provozovatelné – horní patra nefungují. Jde o to, aby výsledek byl lepší, než horší.

Josef Pleskot: Diskusi nelze začít jinak než zvoláním, že problém je složitý. Jako student architektury jsem s nábožnou úctou sledoval proces stavění. Máj pro mne znamená velmi mnoho. Naučil jsem se na něm víc, než při studiu. Zažil jsem zářivé okamžiky, kdy tam zářila O2. Od té doby to ale začalo padat, v 90. letech velmi rychle. Je pravda, že dnes musí být obchodní dům více horizontální. K veřejnému zájmu – vygeneroval ho tehdy Prior jako stavebník. I dnes může investor vygenerovat veřejný zájem. Nikdy jsem nebyl příznivcem zapisování staveb tohoto druhu za kulturní památky. Nebyl jsem podporovatelem ani zápisu Máje. Bylo mi zřejmé, že dům musí určitou proměnou projít. Vycházím z víry, že autoři nechtějí svůj původní koncept nahradit.

Petr Hlaváček: V obecné rovině je to zajímavé. V předcházejících dvou GR jsme měli obavu, že v obecné rovině nejsme schopni najít shodu. V projevu Ondřeje Boháče na prosincové konferenci zaznělo, že městský život má být nadřazený památkové ochraně. Rostislav tezi modifikoval, že se to vždy musí umět prolnout. A teď jsme u konkrétní otázky, jak to má vypadat. Nemyslím si, že zde je nutné památkovou ochranu sejmout. Jde o to, zda tento dům jsme schopni naplnit novou kvalitou.

Martin Rajniš: Za kvalitu architekta mluví jeho dílo. John Eisler je světový architekt. Říci, že se to šine k banalitě, je pro mne srdcervoucí.

Michal Anděl: Z pozice laika musím říci, že se mi to líbí. Také zde cítím rozpor mezi pietismem a modernismem - rozpor mezi snahou respektovat to, co bylo, a to, co může být. Pokud by říšské ministerstvo kultu mělo tak přísnou památkovou péči, nedostavil by se svatý Vít. Klíčové je podle mne, aby byla v suterénu zachována prodejna potravin. Pro místní obyvatele je důležitá, mělo by to zůstat cenově dostupné pro místní.

Zástupkyně investora: Prodejna potravin zůstává.

Ladislav Lábus: V jiných kauzách, kde se bojuje za zachování památek, veřejnost obvykle prohrává – jako u domu na Václavském náměstí. U jiných kauz by bylo důležité deklarovat, že ty domy je možné modifikovat, třeba i Transgas. Tento dům, stejně jako Kotva, byl prohlášením zakonzervován ve fázi, kdy bylo zřejmé, že nemůže fungovat. Musí se s ním udělat zásadní funkční změna. Teď jde o to, nakolik se projeví ve fasádě, ve výrazu budovy. Na stavbě se projevil jeden výrazný nešvar památkové péče. Bylo to zadání, že dům má srovnat římsu s okolní zástavbou. Proto je tam dnes ten zvláštní zub. Zároveň vznikl ten dramatický tvar. Co se týče nového návrhu, nevdá mi fasáda do Národní. Věnoval bych se ale fasádě do Spálené. Tam se z ní stává zvláštní appendix. Posílil bych původní siluetu, která je pro mne zásadní.

Petr Hlaváček: Sbor expertů se zabýval i Kotvou a Bílou labutí. U Kotvy jsou zásahy pietní, památkáři si s tím poradí. U Labuti je to specifické. Máj je nejkomplikovanější otázka, jsou tu původní autoři. Proto se jím zabýváme zde.

Jan Jehlík: Možná zde nyní saháme na něco, co nám neumožnila obecná debata o památkové ochraně. Jedinečné objekty, které člověk chrání, jsou reprezentanty vrstev. Je otázka, nakolik odumře vrstva, pokud něco odstraníme či přidáme – nakolik se bohatství ochuzuje, nebo zmnožuje. Bouří se mezi sebou vztah mezi jedinečností domu a jedinečností autorů. Respektovat vždy žijícího autora? My jako architekti v sobě vždy máme trochu demagogie a sofistiky. Památkáři mají povinnost toto sledovat zvenku a komentovat to. Je pro mne zásadní, jestli má autor právo zničit či přeměnit své autorské dílo. V jistém smyslu souhlasím s panem profesorem Šváchou. Ten dům je prostě jiný. I my jsme jej sledovali jako cosi fascinujícího, jako zázrak. Vždy jsem vnímal, že má obličej do Národní a do Spálené má tak drzý tvar. Ten dům porušoval snad vše, přijel a zakotvil. Ten nový dům v sobě toto nemá. To je vše. Je to jiný dům. Jeden bod v souvrství této poválečné kapitoly tím ztrácíme. Získáváme něco nového, špičkovou současnou architekturu. Mrzí mě ale, že nový návrh není interpretací toho starého. Muselo by ale být nutné památkovou ochranu sejmout. Toto bude jeden z nejlepších nových domů v Praze, ale nebude to Máj.

Petr Hlaváček: Neexistují ještě nástroje, jak hledat proniknutí mezi starým a novým?

Jan Jehlík: Mně nevadí, že tam ten dům vznikne. Klidně ať se bourá. Ale je to prostě jiný dům. Nic víc, nic méně.

Rostislav Švácha: Ad požadavky života – ano, ale nemůže to vést k tomu, že budeme pražskou architekturu kazit. Tady ale, myslím, ta situace nastává. Snažil jsem se při jednání o prohlášení za památku zformulovat jeho kvality. Ministr Štěpánek ho přes obrovský odpor firmy Tesco za památku prohlásil. Velmi jsem se snažil pojmenovat hodnoty domu, aby se vnitřní provoz nenarušil. Jde mi o tvar, o formu, o kastlí. Uvnitř ať se děje, co chce. Tvar musí ale být zachován, zvláště tvar do Spálené. Ad teze o vylepšování památky – vrátili bychom se do poloviny 19. století. To dělal Violet le Duc. Modernější památkové uvažování jde o autentičnost.

Mikuláš Hulec: Logika snížení do Spálené ulice měla smysl v navázání na římsu okolního domu, což ztratilo smysl. Nejprve jsem si také myslel, že jde o jiný dům. Čím více se návrhem zabývám, tím více mi připadá, že na duch původní stavby navazuje. V Litomyšli na Zámeckém nádraží jsem měl možnost proměnit špatně fungující části své starší stavby ateliéru. Myslím, že je to možné chápat jako precedent. Tehdy mě potěšilo, že se k tomu památková péče z Pardubic postavila vstřícně.

John Eisler: Neumím si představit, že bych se na kterémkoli objektu zabýval jenom kastlí. To mi připadá nemožné. Vždy jde o celek. I změnou vnitřní funkce se dům mění.

Pavla Melková: Je třeba hledat hranici, jestli je to proměněný starý dům – anebo nový dům. Tu hranici je třeba najít. Je-li to již více nový dům, než starý dům, je třeba najít odvahu najít dívat se na něj jako na nový dům – tedy jako člověk, který v sobě nemá znalost historie, úcty. Je třeba se na něj podívat jako nový dům a na to, co daného místa vnáší za architekturu. Pak tam stojí otázka po té nové kvalitě – jaká je?

Josef Pleskot: Zatěžovat soukromého majitele přílišnou ochranou mi připadá nefér. Jako soukromý majitel se bráním být obtěžovaný doktrínou, která mě nevyhovuje. Připadalo by mi čestné, kdyby stát dům vykoupil a pak se to dělalo pietně. Obchodní dům z toho dál být nemůže, to je jasná věc. Investor je obchodník, tak jsou tam byty.

Petr Hlaváček: Jsem rád, že zde padla otázka po soudobosti přístupu památkové péče. Nevím, jestli to nevypovídá spíš o nevyjasněnosti přístupu památkové péče.

Martin Rajniš: Souhlasím s Rostislavem Šváchou v tom, že ochranu potřebuje autentičnost. Co je ale autentičtější, než sám autor? Nemůžete nám ujmout právo zkoušet pokračovat ve své práci.

Ladislav Lábus: Nepřeháněl bych to s tím, že má Johnny Eisler právo. Památková péče má také právo. Byl bych velmi nerad, kdyby se to muselo řešit sejmutím památkové ochrany. Byl by to precedens. Přemýšlím, jestli autoři nejsou příliš odvážní v tom, nakolik chtějí změnit tvar a udělat v objektu byty. Jejich hluboká dispozice není vhodná. Možná, že kdyby se to dělalo respektem k původnímu tvaru, podařilo by se tam vložit stejné množství bytů.

Roman Koucký: Všichni říkají, že je to strašně složité. Já se domnívám, že je to jednoduché:

1. Bolševismus nás naučil nectít elity. Elity jsou ti, kdo něco vytváří. Kolik má tento národ architektů? Máme spoustu lidí, kteří mají tituly, ale máme málo architektů. Tito dva pánové jsou architekti. Camillo Sitte napsal, že komise nikdy nemůže složit symfonii.
2. Před 10 lety jsem napsal knihu Úřad kreátora. Za jediný autentický zásah považuji ten autorský. Autenticita není zachování identického stavu.
3. Soukromý vs. veřejný zájem. Veřejný zájem není v našem právu definován. Veřejný zájem se často zaměňuje za úřední zájem.
4. Rozdíl mezi hodnotou a cenou – takto by se daly vážit pojmy autor vs. úředník.

Pojďme hovořit o tom, co je autentické a co je identické.

Rostislav Švácha: Nechci snižovat význam Martina Rajniše a Johna Eislera. Své schopnosti projevili v projektu autentického Máje. Jde o to, že tato jedinečná stavba, nejlepší pražská stavba 70. let, má být nahrazena stavbou, která jedinečná není.

Jan Jehlík: Je výborné, že se o tom takto bavíme, je lepší, než se bavit o památkové péči obecně. Zazněly zde důležité věci – identita, autenticita, zájem. Jak je definovat? Identita – „je to stejné.“ „Autenticita – je to samo sebou.“ Zájem – není možné ho definovat a priori. Domluvili jsme se, že existuje památková péče jako veřejný zájem. Soukromý zájem může být omezován veřejným zájmem, to je zcela normální.

Jiří Klokočka: Máme malou odvahu k intervencím. Změnila se situace okolo původního domu – dům, na který Máj původně římsou navazoval, již nestojí. Je tedy možné v tomto směru uvažovat proměnu.

Kateřina Bečková: Nechci se zaplétat do úvah o autenticitě. Autenticita – z hlediska památkové péče autentické znamená, že je to tentýž dům, ale nemusí být identický. Praktická poznámka – zde skutečně jde o zcela jiný dům, bylo by třeba sejmut památkovou ochranu.

Jaromír Hainc: V Delftu jsem zažil to, že nějakému místu skutečně lze vdechnout novou identitu.

Ladislav Lábus: Jsem rozkolísaný v tom, že prý expertní sbory (komise) nemají smysl. Vždyť proto jsme se tu sešli. Nesouhlasím také s tvrzením, že je třeba kvůli změně okolní situace vyrovnávat římsu.

Petr Hlaváček: Pokusil bych se věc shrnout. Je zde jasně definovaný názor Rostislava Šváchy, že dům má zůstat ve stejném stavu, co se týče „kastle“, ale v interiéru se smí dělat cokoli.

Pak jsou zde převažující názory, že se zde intervence může udělat, že práce původních autorů je součástí autenticity daného návrhu. Tento tábor se pak štěpí na dva:

- Je možné intervenci učinit při zachování statutu památky.
- Jde o jiný dům, je nutné památkovou ochranu sejmut.

Ladislav Lábus: Shrnutí mi připadá nepřesné. Ještě bychom měli hledat kompromis, který věc nezbavuje památkové ochrany. Nelíbí se mi precedens, že by se památková ochrana měla sejmut. Je třeba udělat maximum pro to, aby památková ochrana mohla zůstat.

Roman Koucký: Než snímat památkovou ochranu, pojďme posunout památkovou péči. Jde o nejlepší architektury v této zemi.

Rostislav Švácha: Zatím o tom v tomto projektu nepodali důkaz. Skvělý byl ten původní dům.

Roman Koucký: Ještě se to může posouvat.

Petr Hlaváček: Toto prožíváme v situaci, kdy se nám některým chybám nepodařilo zabránit. Jsme v defenzivě. Ale měli bychom být schopni zachovávat hodnoty. Je potřeba umět je definovat. Včetně jisté svobody – není možné prohlašovat památkou s tím, že na to není možné sáhnout. Ano, není pochyb, že soukromý zájem je zvlčilý, stejně tak jsou zvlčilé skupinové zájmy určitých lidí.

Pavla Melková: Pokud se shodneme na tom, že tam nová architektura má být, připadá mi nedůstojné obhajovat tím, že je to ten starý dům. Musí být řečeno jasně a otevřeně, že jde o dům nový.

Petr Hlaváček: Je tu skupina, která nedošla k jednotnému názoru. Je tu názor definovaný Rostislavem Šváchou, že se věc nemá měnit krom interiéru. Pak je tu názor, že intervence je možná, ale... /diskuse přerušena/

Petr Hlaváček: Pojdme tedy nedefinovat závěr, ale alespoň různé názorové směry.

Martin Rajniš: Ten dům stojí proto, že památkové péče v 70. letech udělala chybu a nestihla se vyjádřit.

Ladislav Lábus: Pokud budeme cílit k závěru, těžko se bude hledat shoda na formě zásahu. Chci ale poznamenat na tom, že panuje shoda na tom, že dům nefunguje a je třeba hledat jeho proměnu.

Kateřina Bečková: Vidím dvě otázky, o nichž je možné hlasovat.

1. Je možná architektonická intervence při zachování památkové hodnoty? Hlasuji ano.
2. Je možné zachování památkové hodnoty při realizaci předloženého záměru? Hlasuji ne.

Rostislav Švácha: Zápis by měl zachytit tři stanoviska.

Stanovisko č. 1: Máj je kulturní památka a proto se musí zachovat znaky, díky kterým byl za památku prohlášen. Tedy především vnější obálka a silueta.

John Eisler: Co se stane, pokud se při zachování obálky nenajde pro formu funkce? Když se nebude v horních patrech prodávat?

Petr Hlaváček: Stanovisko č. 2: Intervence do domu je možná. Zároveň tak, aby byla zachována hodnota, pro kterou byl za kulturní památku prohlášen.

Josef Pleskot: Stanovisko č. 3: Je možné udělat přestavbu či úpravu tohoto objektu tak, aby zůstal uchován statut kulturní památky. Autoři sami říkají, že nejsou hotoví. Vzdal bych se tedy na nějakou dobu debaty, jak to má být – jsou na začátku. Je možné doplnit objekt a zároveň zachovat autenticitu. Je to úkol a já bych jim ho naložil na záda, ať mohou jít.

Roman Koucký: K diskusi, zda se smí měnit princip domu. V této místnosti se třikrát do týdne pláče nad tím, že se vylidňuje centrum. Dnes se tu nenápadně mluvilo o tom, že by tu vznikly byty. Tento krok tedy vnímám jako nejautentičtější, co Praha potřebuje – byty a obchod.

Petr Hlaváček: /k Janu Jehlíkovi/ Ty říkáš, že se to má dostavět – ale...

Jan Jehlík: Souhlasím s tím, co říkal Josef. Je to spektrum názorů, zda se podstata domu dá zachovat. Ale chápu citlivost kolegy ke kolegům, že na základě pár obrázků nemáme právo dům posuzovat. Za důležitější tedy považuji zápis z diskuse. Je to důležitější než třídit, kdo hlasuje za co.

Ladislav Lábus: Souhlasím. K Rostislavovi – myslím, že by pomohlo, kdybychom se bavili spíše o objemu než o kastli. Levné plechové řešení nepovažuji za vhodné. O fasádu nejde, jde zde o objem. Jde o rozsah objemového navýšení.

Zástupkyně investora: Nám jde i o funkci. Co se týče toho, co se děje uvnitř, je dle památkové ochrany přípustné učinit změnu? Je možné zde uvažovat byty?

Konsenzus: Ano, uvnitř si investor smí dělat, co chce.

Radek Kolařík: Od začátku je změna funkce domu považováno za krok dobrým směrem. Zaznělo tu, že ruku v ruce s hledáním nového využití domu se v kompromisu najde i adekvátní forma. K tomu bych chtěl dodat – hlavně bez kompromisu. Kompromis vždy zabije kreativní řešení. Podporuji to, co říká paní Bečková – je skutečně pravda, že pokud ke změnám dojde, skutečně musí být ochrana sejmuta. Z hlediska zákona to tak musí být.

Zástupkyně investora: Potřebujeme cítit, že na tom můžeme pokračovat dál – že to není v rozporu s představou toho, že to může projít. Pochopili jsme, že funkce neřešíme. Jde vám o to, jak má vypadat hmota a fasáda. S tím pak máme opět přijít, nebo jaký má být postup?

Petr Hlaváček: Toto uskupení je schopné dát nějakou radu. Věc je ale třeba jisté dále směřovat na NPÚ a OPP MHMP.

Ladislav Lábus: Ještě jsem chtěl reagovat na poznámku ke kompromisu. Každé slovo je v různých dobách chápáno různě. Celé okolí je plné kompromisů. Jediný nekompromisní dům je zde Quadrio. A jemu by kompromis slušel.

Jan Jehlík: My jsme poradní orgán ředitele IPR.

Petr Hlaváček: Patra s byty tam možná jsou. Ale nejsme u konce procesu.

Jan Jehlík: Ladislav mluví o objemu, mně objem nevadí. Pro mě je to spíš o jedinečnost výraziva současného domu, o charakter. Ten charakter je třeba hledat. Nejde v tom jen o tvar. Není jednoduché to popsat. Musíme ale chtít rozumět tomu, co se druhý snaží říct. Mně jde o charakter.

Josef Pleskot: S památkovou materií je možné nakládat tak, aby rozkvetla a rozvinula se do podoby, která bude pořád skvělá a přijatelná. Může latentně zůstat připomínkou toho, co bylo původně a co bylo poté. Nemyslel jsem na objemy – i s nimi lze zacházet svobodně. Vidím, že se s tím projektem pracuje a má se s ním pracovat dál. Chci dál signál, aby se mohlo pracovat dál – a vzít přitom vážně, co říká Rostislav Švácha.

2. blok - Zpětná vazba a odsouhlasení textů k tématům sídliště a památky

Petr Hlaváček: Kvůli kandidatuře oznamuje svou rezignaci na předsedu GR. Musí být zvolen nový předseda, navrhuje Josefa Pleskota. Volba se uskuteční na příštím zasedání na podzim.

Vstup o struktuře města

Praha stojí před velkou transformací uspořádání. Město na to není připravené. Uspořádání a struktura atakuje naši schopnost být srdcem Evropy. Město je v neustálém rozporu. Nechuť přenastavit správní rozdělení, volební systém a kompetence. Primátor opravdu nemůže nic moc udělat. Pozitivním na tom je občanská angažovanost. Není to ale obraz skutečného komunitního života. V Praze je přes 1100 volených zástupců. Korupce tvořila motor dohody a nemá náhrady. Roste výrazným způsobem nekompetence, která se dá definovat jako zlo. Zbývá nám vyhnat kozla do pouště. GR má smysl, v některých otázkách jsme schopni definovat dohodu, byť v extrémně vyhraněném prostředí. Největší síla je možnost kombinovat obecné teze a konkrétní příklady. Precedent ve státní regulační komisi. Ve výstavbě se ty věci produkovali hned. Vláda usoudila, že Praha není schopná výstavbu řídit sama. Nemáme ani demokracii seshora, ani vládu pevné ruky. Architektura a město jsou tím zasaženy mnohem víc než jiné obory.

Ladislav Lábus: Jestli při stávající struktuře, kterou bude těžké měnit, není potřeba určitý kompromis. Jestli půvab Prahy nespočívá i trochu v té její rozdrobenosti a rozmanitosti. Jestli nehledat omezení kompetencí u těch věcí, kde jde o celek.

Petr Hlaváček: Městským částem nechat kompetence v sociálně-kulturně-údržbové oblasti, centrum by pak mělo být posíleno v infrastrukturních akcích.

Milan Komínek: Infrastruktura je typické téma, kde to jde napříč hranicemi a nejen městských částí. U ostatních věcí může mít ta mnohost svůj půvab.

Josef Pleskot: Praha je prostě divná. Jediný, kdo něco tady udělal ve stylu západních měst, byl Karel IV. Tak o Praze píše i Angelo Maria Ripellino a Christina Norberg-Schulz. Měli bychom si to uvědomit a vnímat to jako jisté pozitivum. Měli bychom se s tím usmířit a pokusit se to i politicky zařídit. Domlouvat se se všemi aktéry. Je to úkol i nás jednotlivců.

Michal Anděl: Nepěstuje se žádná teorie městské správy. Pak jsme nucení pořád jednat multilaterálně.

Josef Pleskot: Prahu magickou nemůžeme zmrazit.

Kateřina Bečková: Musíme v té divnosti pokračovat soudobými prostředky.

Ladislav Lábus: Týká se to i výstavby nemocnic. Tři mají být v Praze. Fakulta nabízela ministerstvu spolupráci na vytvoření podkladů pro zadání. Opakuje se stejná chyba jako v 90. letech, kde se dělali nové kapacity pro sociální služby. Na státní úrovni nejsme schopni toto koordinovat a děláme věci typologicky 20-30 let staré.

Michal Anděl: To co se chystá, je skutečně jako když pejsek s kočičkou vařili dort. Je to naprosto nekonceptní. Není jasné, kde co přesně má být. Jsou to takové přílepy.

Petr Hlaváček: Rozhoduje se především o hospodářské úspěšnosti města a celého regionu. Demonstrace za změnu strukturálního nastavení je naivita. Nevíme teď, co je náprava, ale návrh uděláme.

Rostislav Švácha: Děkuje Petrovi Hlaváčkovvi za vedení GR. Vyjadřuje lítost nad tím, že odchází z této pozice.

Diskuze k tématu sídliště

Kristýna Drápalová: Z každého tématu vznikla A4, která to shrnuje a zastřešuje. Můžeme si to společně přečíst a popřípadě modifikovat. /text se čte nahlas

Petr Hlaváček: K památkové péči se sejdeme v září. Rozešleme zkrácenou verzi a teze Jana Jehlíka. Teď bychom zkusili formulovat závěry k tématu sídliště.

Michal Anděl: Jaká je definice kulturního centra?

Petr Hlaváček: Může mít mnoho podob. Příkladem je třeba na Praze 14 Plechárna.

Pavla Melková: Je to místo, které dává příležitost pro setkávání. Je potřeba chránit veřejná prostranství, ale aby to nebyla území nikoho, ale aby byla aktivní.

Ladislav Lábus: Věta mu z principu vadí. Dneska se brání zástavbě.

Milan Komínek: Doplnil by, že u každého záměru je potřeba ověřit jeho životaschopnost na dopravním modelu Prahy. Udržitelná dopravní obslužnost sídlišť je klíčová. Je to podceňované.

Ladislav Lábus: Chybí tam zmínit význam dopravy, aby se na to nezapomínalo.

Josef Pleskot: Úplně jasně z toho nevyplývá, že to jsou urbánní struktury, které jsou schopny dalšího vývoje a rozvoje. Bez toho nemá cenu vkládat do nich potenciál. Musí zmizet, že některé aspirují na památkovou ochranu. Když to tam dáme, tak to první neplatí. Musí zmizet autorství, protože když to tam dáme, tak to neplatí.

Petr Hlaváček: Proč bychom nemohli říct, že nějaké sídliště má hodnoty a že je chceme chránit. Památková ochrana je nějaká institucionalizovaná forma ochrany.

Josef Pleskot: Ani jedno z těch sídlišť ještě nedošlo na konec svého vývoje.

Michal Anděl: Ad doprava, na sídlištích je problematická bezpečná chůze.

Jiří Klokočka: Připadá mu zcestné prohlásit část města za autorské dílo.

Petr Hlaváček: Autorství je myšlené pro pochopení genetického kódu vzniku toho sídliště. To ale neznamená, že je to neměnné. Zároveň to znamená, že to nemá přirozené formy obnovy.

Michal Bartošek: Má problém se souslovím udržitelný rozvoj. Žádné město nejde dotvořit. Je potřeba pojmenovat stav společnosti a pak možná něco chránit. Je jasné, že sídliště nejsou dotvořené.

Michal Anděl: Existují studie toho, jak to dopadá, když rozvoj přestane být regulovaný a udržitelný. Škrtat udržitelný jenom z důvodů ideologických mu nepřijde vhodné.

Ladislav Lábus: Živelně řízená Praha – krásné přirovnání.

Rostislav Švácha: Centrum Prahy a Malá Strana byli živelně řízené, a jak to dopadlo.

Jaroslav Hainc: Text sestavujeme z pohledu GR, tj. struktura a správa města. Přihlásili jsme se k cílům udržitelného rozvoje, takže by to slovo nevyhazoval.

Milan Brlík: Doprava bývá často v konfliktu s jinými druhy užívání veřejného prostoru. Udržitelné znamená, abychom se mohli rozvíjet pořád.

Pavla Melková: Řada sídlišť měla kvalitní návrhy, která se velmi často nakonec nepoužila. Je otázka, jestli dneska sídliště nefungují proto, že myšlenky autorů nebyly dotaženy do konce.

Martin Špičák: Navrhuje změnu na „revize konceptů sídlišť.“

Eliška Bradová: UAP – vyzývá k tomu, aby byla širší debata o tom, co považujeme za urbanisticky hodnotné celky. Dotaz, zda doplňující komentáře nejsou příliš konkrétní.

Ladislav Lábus: Je to obecný dokument, ale nemělo by to být formulováno tak, že by se tam nemělo stavět.

Michal Bartošek: Text by měl být pozitivní a ne vylučovací. Nechte tam, že podstatou toho rozvoje je proces. Vhodné je to, co ti lidé potřebují, aby tam mohli dobře žít.

Michal Anděl: Souhlasí s tím. Některé věty by navrhoval zmírnit. Místní obyvatelé jsou přirozenými účastníky.

Josef Pleskot: Není zmíněno, že tam je právě největší rozvojový potenciál. Intenzifikace zástavby v rámci sídlišť.

Petr Hlaváček: Prakticky to nejde. Na sídlištích kulminuje xenofobie vůči nové zástavbě. Říkáme, že je to nějaká hodnota, která se kultivovaně může dál rozvíjet. Před námi je debata o míře doplnění ve vztahu k těm jednotlivým strukturám.

Martin Špičák: Sídlíště v této době není transformační území.

Jaroslav Hainc: Nemůžeme ale říct, že to má zůstat zakonzervované. Naší povinností je otevřít.

Pavla Melková: Musí se tam pustit soukromé investice. Bude potřeba hodně peněz, které ale dost možná ve veřejných rozpočtech nebudou.

Ladislav Lábus: Není možné stavět jen na zelených loukách, protože tam, kde už někdo bydlí, to nejde. Participace je důležitý nástroj k rozvoji města, ale ne k zákazům výstavby. V Modřanech je obytný soubor, stavěný ve dvou etapách. Ti, co kupovali byty v té první etapě, věděli o té druhé, ale teď proti ní protestují.

Martin Špičák: Je potřeba, aby se tam vytvořil ekosystém, kde ty vztahy budou fungovat. Jakmile to území bude mít ale charakter transformační, tak to naznačuje, že se to tam celé přetvoří a to je něco, proti čemu můžou současní obyvatelé protestovat.

Milan Komínek: Znovu apeluje na důležitost dopravní infrastruktury. Je naprosto zásadní pro životaschopnost města.

Petr Hlaváček: Určitě, dopravu tam vhodně integrujeme.

Rostislav Švácha: Ad participace, nesmí se opomíjet, zapojení obyvatel je klíčové. Ad doprava, souhlasí s tím, jak to pan ing. Komínek zformuloval, ovšem varuje před tím, aby se doprava dala na první místo – odstrašující případ Ostravy jako neprostupného města.

Milan Komínek: Ano, souhlasí s panem prof. Šváchou. Význam dopravy se nesmí přeceňovat, ale na druhou stranu ani podceňovat.

Pavla Melková: Dovysvětlení svého předchozího vyjádření - Pokud chráníme volné plochy a nechceme je zastavět, musíme zaručit, že je dokážeme proměnit v kvalitní veřejná prostranství. Nemůžeme chránit zanedbaná území nikoho.

Petr Hlaváček: Text na základě dnešní diskuze upravíme a rozešleme s tím, že bychom dali nějakých 14 dní na vaše připomínky. Po těchto finálních úpravách bychom ho mohli vydat. O památkové péči se budeme bavit v září, datum stanoví pan ředitel.

Ondřej Boháč: Předpokládá, že termín bude v druhé polovině září, ale teď není schopen datum konkretizovat.

Petr Hlaváček: Děkuje všem za účast a přeje krásné prázdniny.

Zapsala Mgr. Kristýna Drápalová a Mgr. Martina Macáková, MSc.

V Praze 29.6.2018

Za Gremiální radu IPR Praha

předseda Ing. arch. Petr Hlaváček